

Gemeente
Woudenberg

RAADSVOORSTEL 2022

**Datum
voorstel:** 20
september
2022

Registratiekenmerk: Z.337313
Raadsvergadering van : 20 oktober
Vergadering Commissie van: 4/11 oktober
Portefeuillehouder:
Behandelend ambtenaar: M. Meeuwenoord

Onderwerp / voorstel: Aanwijzing zendmachtiging lokale omroep

Aan de Raad.

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. Het Commissariaat voor de Media (CvdM) te adviseren om de zendmachtiging voor de periode 2022-2027 toe te wijzen aan Omroep 1 Vallei Media;
2. Mede gelet op artikel 2.170b van de Mediawet per 2023 een jaarlijkse bijdrage beschikbaar te stellen ad. € 7.300 zoals in de begroting 2023-2026 structureel opgenomen is.

Inleiding

In 2017 heeft de gemeenteraad het CvdM geadviseerd om de zendmachtiging voor Woudenberg toe te wijzen aan de Stichting Lokale Omroep Midden-Nederland (SLOMN), beter bekend als Midland FM. Het CvdM heeft dit advies overgenomen en de zendmachtiging voor een periode van 5 jaar toegewezen aan SLOMN. Per 21 november 2022 verloopt deze toewijzing en moet deze opnieuw worden toegewezen aan een lokale publieke media-instelling. Binnen de daarvoor geldende termijn heeft het CvdM twee aanvragen ontvangen, van SLOMN (Midland FM) en van Omroep 1 Vallei Media (XON).

Het Commissariaat voor de Media (CvdM) is op basis van artikel 2.61, eerste lid van de Mediawet bevoegd om een aanwijzingsbesluit te nemen voor een lokale publieke media-instelling. Voordat het CvdM een beslissing neemt over de voorliggende aanvragen, dient zij gemeenteraad op grond van artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008 te vragen om een advies. Hiertoe dient voorliggend voorstel.

Geprent op: 04-10-2022 22:52:26uur

/var/websites/gemeentebestuur.woudenberg.nl/documenten/convert/303dd768-a678-4119-bc8f-3d7eb4683461.docx

Centrale vraag

Stemt het college ermee in om de raad voor te stellen het CvdM te adviseren de zendmachtiging de komende vijf jaar toe te wijzen aan Omroep 1 Vallei en de in de begroting opgenomen bijdrage van € 7.300 jaarlijks aan Omroep 1 Vallei ter beschikking te stellen?

Beoogd resultaat (wat)

Een lokale omroep die de samenleving bedient met radio-, televisie-uitzendingen en nieuws en actualiteit via verschillende kanalen zoals social media, app en het web. En die past bij de streekindeling foodvalley waar de gemeente Woudenberg, samen met Renswoude, Scherpenzeel en Veenendaal, in 2016 haar voorkeur voor uitgesproken heeft. Een omroep die aandacht besteedt aan de lokale politiek, het kerkelijk leven, sport, culturele evenementen, het bedrijfsleven, onderwijs en welzijnzorg. En die intensief samengewerkt met lokale en regionale mediapartners.

Kader

Collegebesluit zienswijze indeling toekomstige streekomroep (d.d. 08-07-2016)
Mediawet

Argumenten

Inleiding

Vanaf het jaar 1994 heeft in de gemeente Woudenberg radio Midland FM, opgericht in 1993 in Renswoude, gebruik gemaakt van de lokale zendmachtiging van de gemeenten Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg. In 2017 is het uitzendgebied van Midland FM (officiële naam SLOMN) uitgebreid met de gemeente Veenendaal. Ook de Stichting Lokale Omroep Kerken (STILOK) maakt voor een bepaald aantal uren gebruik van deze zendmachtiging. De zendmachtiging werd op grond van artikel 2.65 van de Mediawet voor een duur van 5 jaar verleend.

In 2015 hebben de VNG, de Organisatie van Lokale Omroepen en de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) het Vernieuwingsconvenant gemeenten-lokale omroepen 2015-2018, opgesteld. In dit convenant kwamen de partijen tot de conclusie dat een lokaal toereikend media-aanbod het beste vormgegeven kon worden door een omroep functionerend in de woon- en leefomgeving van de burgers dus voor een centrumgemeente of streek, die gebruik maakt van verschillende kanalen (televisie, radio, internet/sociale media, mobiel), voldoet aan de wettelijke eisen op het gebied van informatie, cultuur en educatie en kwalitatief verantwoorde producten levert met een professioneel aangestuurde bedrijfsvoering en journalistiek. Het kan in een gebied gaan om één omroeporganisatie met één zendmachtiging van het CvdM of om een samenwerkingsverband van meerdere lokale omroepen.

Ten behoeve van de vorming van streekomroepen heeft de NLPO in 2016 een streekindeling gemaakt. De gemeenten kregen vervolgens de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. De gemeente Woudenberg heeft toen, in samenspraak met de gemeente Renswoude, Scherpenzeel en Veenendaal de zienswijze ingediend graag onderdeel te worden van de streek die het zuidelijk deel van de Foodvalley beslaat. Deze streek bestaat uit de gemeenten Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal, Wageningen en Woudenberg en bedient circa 260.500 inwoners. Door onderlinge samenwerking wint de omroep slagkracht en professionaliteit. Dit maakt ook de gemeentelijke investeringen duurzamer en toekomstbestendiger. De NLPO heeft deze zienswijze overgenomen.

Per 21 november 2022 verloopt de aanwijzing aan SLOMN. Om die reden heeft het CvdM alle (op te richten) lokale omroepen tot 21 mei jongleden de gelegenheid geboden een aanvraag in te dienen voor aanwijzing als lokale publieke media-instelling. Dit heeft geresulteerd in twee aanvragen bij het CvdM, van SLOMN (Midland FM) en Omroep 1 Vallei Media, een nieuw opgerichte omroep die intensief samenwerkt en verbonden is met Omroep Ede en Omroep Rhenen en al actief is in Woudenberg onder het merk XON.

Op grond van artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008 dient het CvdM voordat zij een besluit neemt over de toewijzing van de zendmachtiging de gemeenteraad van de betreffende

gemeente om advies te vragen. Hiertoe heeft het CvdM op 14 juni 2022 verzocht, zowel aan de gemeenteraden van Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Veenendaal.

Het CvdM vraagt aan de gemeenteraden om een advies over beide aanvragen, waarbij de gemeenteraad de onderstaande vragen dient te beantwoorden en motiveren.

1. Is de aanvrager een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of een vereniging?
2. Stelt de aanvrager zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven?
3. Heeft de aanvrager volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?
4. Is dit programmabeleidsbepalende orgaan (hierna: pbo) representatief samengesteld?

Voor beide aanvragers kunnen alle gestelde vragen met 'ja' beantwoord worden. Om toch een voorkeursadvies te kunnen geven is het van belang om nader in te zoomen op de mate waarin de beide omroepen uitvoering geven aan de tweede vraag. Deze vraag is gericht op de output van de omroepen (het media-aanbod) en of de werkwijze van de omroepen bijdraagt aan de landelijke visie van de brancheorganisatie NLPO en de lokale visies van de betrokken gemeenten. Uiteraard wordt ook beargumenteerd of op basis van de opgedane ervaringen met de omroepen er voldoende vertrouwen is in het uitvoeren van de ingediende beleidsplannen voor de komende 5 jaar.

1.1 Omroep 1 Vallei sluit het beste aan bij de gewenste streekvorming

In de afgelopen jaren hebben SLOMN en Omroep Ede gewerkt aan een streeksamenwerking. Eind 2021 is deze samenwerking opgezegd en ook uitgesloten met de huidige bestuurssamenstellingen (gebaseerd op uitspraken van de bestuurders van SLOMN). Gezien het stuklopen van de beoogde streeksamenwerking is SLOMN weer terug bij af als het gaat om verdere streekvorming. SLOMN richt zich voor de streekvorming nu op andere gemeenten, waaronder gemeenten die geen onderdeel uitmaken van de vastgestelde streek. Het toewijzen van de zendmachtiging aan SLOMN draagt niet bij aan de ambitie voor een streekomroep in het zuidelijke deel van de Regio Foodvalley voor of binnen de komende vijf jaar.

Er wordt door Omroep 1 Vallei sterk ingezet op verregaande redactionele samenwerking met Omroep Ede en Omroep Rhenen, waarbij het ultieme doel is om op termijn vanuit één organisatie, maar samenwerkend en gebruikmakend van alle lokale stakeholders, de zuidelijke Foodvalley als geheel te bedienen. Omroep 1 Vallei voldoet als onderdeel van RMC Vallei al bijna aan de beoogde streekindeling. Alleen de gemeente Wageningen opereert nog volledig zelfstandig. Door de komende 5 jaar de zendmachtiging aan Omroep 1 Vallei toe te wijzen wordt de snelste stap gezet naar streekvorming. En kan vanuit daar mogelijk verder gebouwd worden naar de lange termijn visie van de gemeenten: een sterke omroep voor de gehele regio FoodValley.

1.2 De plannen van Omroep 1 Vallei sluiten beter aan bij de gemeentelijke visie op lokale omroep

Omroep 1 Vallei wil met radio, televisie en online een aanvulling zijn op de bestaande media. Zij vergroten de lokale aandacht voor onderwerpen als sport, evenementen, politiek, geloofsovertuiging, bedrijfsleven en de persoonlijke levenssfeer. Dat komt ten goede aan de informatievoorziening in de gemeente. En biedt de gemeente een extra platform om inwoners, ondernemers en instellingen in Woudenberg te bereiken. Op dit moment wordt al online (website, social media en app) al content gemaakt over Woudenberg. Dit zal na een toewijzing van de zendmachtiging geïntensiveerd worden in samenspraak met het opgerichte pbo. SLOMN streeft naar een innovatief cross-mediaal platform voor de productie, uitwisseling en uitzending van programma's, ideeën en opinies, maar heeft weinig nagedacht over het maken van de journalistieke content die via het platform verspreid zou moeten worden.

1.3 Het netwerk van Omroep 1 Vallei biedt meer samenwerkingsmogelijkheden en sluit beter aan bij de lokale gemeenten

XON is het merk waaronder op dit moment Omroep Ede en Omroep Rhenen en Omroep 1 Vallei samenwerken. Deze samenwerking is verankerd in de overkoepelende stichting RMC Vallei. Door deze stichting kunnen de aangesloten omroepen samenwerken, zoals bij het inhuren van journalisten, kopen of huren middelen en delen van nieuws en informatie. Daarnaast werkt Omroep 1 Vallei intensief samen met RTV Utrecht en Omroep Gelderland, waaronder met personeel en het delen van content.

Voor SLOMN geldt dat samenwerkingsmogelijkheden met andere lokale omroepen en media-instellingen in een verkennende fase zijn. Daarbij passen de partners waar SLOMN momenteel de samenwerking mee zoekt niet bij de streekvorming die we beogen.

1.4 Er is vertrouwen in de ontwikkeling van Omroep 1 Vallei

In de afgelopen 5 jaar heeft SLOMN uitvoering kunnen geven aan het toen voorliggende beleidsplan. SLOMN kwam vanuit een negatieve financiële situatie, die tot op de dag vandaag nog niet volledig is gesaneerd. Ook in het kader van streekvorming zijn stappen gezet, echter deze zijn eind 2021 door het stopzetten van de samenwerking met Omroep Ede volledig teniet gedaan. De omroep heeft zich niet verder geprofessionaliseerd, heeft geen andere inkomsten gevonden naast de gemeentelijke bijdrages, er zijn beperkt nieuwe vrijwilligers bijgekomen en het programma-aanbod (deels zonder pbo bepaald) is niet gegroeid, meer divers geworden of beter aangesloten bij de behoeften vanuit de samenleving. Ook de ontwikkeling in kanalen en frequentie zijn niet gerealiseerd.

Geconstateerd is (bevestigd door SLOMN) dat het beleidsplan vrijwel geheel identiek is aan een eerder gepubliceerd plan van een andere lokale omroep actief in de gemeente Leusden. De conclusie is gerechtvaardigd dat in de huidige plannen onvoldoende rekening gehouden is met lokale situatie in de uitzendgemeenten, en daarmee komt de uitvoerbaarheid van dit beleidsplan onder druk te staan.

Op basis van de gesprekken, het beleidsplan en de ervaring met Omroep 1 Vallei (via het merk XON zijn zij al actief binnen de gemeente Woudenberg), is er vertrouwen in de bestuurders, medewerkers en de realisatie van de plannen van de omroep. Met een ambitieus maar tevens realistisch plan, een gedegen organisatiestructuur en een goede visie op de realisatie van een streekomroep, verdient de omroep de kans om de komende 5 jaar de plannen te realiseren. Jaarlijks worden de plannen geëvalueerd en dient het beleidsplan te worden bijgesteld. Daarbij reserveert Omroep 1 Vallei geld om een kijk- en luisteronderzoek uit te kunnen voeren.

1.5 Omroep 1 Vallei heeft een degelijke meerjarenbeleidsplan en een sluitende meerjarenbegroting

Omroep 1 Vallei wordt bestuurd door ervaren bestuurders, die al jarenlang lokale omroepen (in Ede en Rhenen) leiden. Het beleidsplan is gericht op samenwerking, schaalvergroting en aansluiten bij de lokale wensen en behoeften vanuit de samenleving. Het beleidsplan is ook realistisch, kleine stappen zetten en toewerken naar een stip op de horizon, één streekomroep. Ook de financiële paragraaf ziet er gedegen uit en past bij de beschreven doelstellingen.

Op basis van de ingediende begroting van SLOMN kan geconcludeerd worden dat zij te maken hebben met een verslechterde technische uitgangspositie. In de begroting is de eerste jaren een bedrag van € 25.000 opgenomen voor de investering in apparatuur. Dit heeft als gevolg dat deze jaren minder geld gestoken wordt in het daadwerkelijk leveren van nieuwsvoorziening.

1.6 Stilok houdt een plaats in het uitzendschema

Stilok zendt op dit moment circa 25 uur per week uit via de uitzendmachtiging van SLOMN. In de plannen van Omroep 1 Vallei is aandacht voor Stilok en haar radio-uitzendingen. Omroep 1 Vallei zal zorgdragen voor ruimte in het uitzendschema voor Stilok, waarmee er binnen de omroep plaats blijft voor de programma's van Stilok. Hierover zijn al gesprekken met Stilok gaande.

2.1 De jaarlijkse bijdrage is opgenomen in de gemeentelijke begroting

Voor zowel SLOMN als Omroep 1 Vallei geldt dat zij naast de jaarlijkse bijdrage gebaseerd op de richtlijnen van de NLPO, gedurende de looptijd van de zendmachtiging vragen om extra financiële middelen. In de begroting 2023-2026 is structureel een bedrag van € 7.300 opgenomen voor bekostiging van de lokale omroep die de zendmachtiging toegewezen heeft gekregen. Deze kosten zijn gebaseerd op de richtlijnen van de NLPO (1,39 per huishouden) en gelijk aan het bedrag voor bekostiging van de lokale omroep die de gemeente ontvangt van het Rijk vanuit het Gemeentefond. Op dit moment telt de gemeente Woudenberg 5232 huishoudens. Dit komt neer op een jaarlijkse bijdrage van afgerond € 7.300.

Kanttekeningen

1.1 Niet bij voorbaat een verhoging van de financiële bijdrage vanaf 2023

In het beleidsplan en de bijbehorende financiële paragraaf verzoekt Omroep 1 Vallei de gemeente Woudenberg om een bijdrage van € 7.300 voor 2023 en een bijdrage van € 14.600,- voor de jaren daarna. Zoals beschreven in argument 2.1 is in de gemeentelijke begroting 2023-2026 jaarlijks een bedrag van € 7.300 opgenomen voor de bekostiging van de lokale omroep (gebaseerd op de richtsnoer en het aantal huishoudens in 2022). Na het toewijzen van de zendmachtiging gaan wij als gemeenten snel in gesprek met Omroep 1 Vallei om te spreken over een eventuele verhoging van de bijdrage. Waarbij we ook helderheid willen hebben wat dit de gemeente en de gemeenschap oplevert. De uitkomsten van deze gesprekken moeten in het eerste kwartaal 2023 bekend zijn, zodat een eventuele verhoging op tijd kan worden meegenomen in de P&C-cyclus.

1.2 Keuze voor een omroep kan gevolgen hebben voor voortbestaan van de andere omroep

De lokale omroepen zijn voor hun inkomsten voor een groot deel afhankelijk van de gemeenten binnen hun uitzendgebied. Dit geldt ook voor Omroep 1 Vallei en SLOMN, zo is te zien in beide meerjarenbegrotingen. Het gevolg van het niet toegewezen krijgen van de zendmachtiging, en daarmee de inkomsten, kan zijn dat de omroep onvoldoende financiële middelen heeft om voort te blijven bestaan.

Duurzaamheid en Inclusie

De keuze om het CvdM te adviseren de zendmachtiging aan Omroep 1 Vallei te verstrekken, draagt bij aan de beoogde streekvorming. Door de onderlinge samenwerking wint de omroep slagkracht en professionaliteit. Dit maakt ook de gemeentelijke investeringen duurzamer en toekomstbestendiger.

Maatschappelijke participatie

Er heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden tussen de betrokken gemeenten Veenendaal, Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg. Aan alle vier de gemeenteraden wordt een eensluidend advies voorgelegd.

Financiële consequenties

op juistheid beoordeeld door Henk van den Hof

Dit voorstel past binnen de begroting

	Voorstel	Begroot	Vershil	Gevolg budget	Naam Product
Uitgaven	€ 7,300	€ 7,300	€ 0	minder uitgaven	Economische zaken
inkomsten			€ 0	minder inkomsten	
Totaal	-€ 7,300	-€ 7,300	€ 0	tekort op begroting	

- Bovengenoemde bedragen betreffen structurele uitgaven.
- Bovengenoemd totaal verschil wordt aan de raad bekend gemaakt via: geen verschil dus n.v.t.
- Het voorstel is dit te dekken uit ondergenoemd product

Toelichting:

Gemeenten krijgen geld van het Rijk voor de bekostiging van de lokale omroep. Deze kosten zijn gebaseerd op de richtlijnen van de NLPO (1,39 per huishouden) en gelijk aan het bedrag voor bekostiging van de lokale omroep die de gemeente ontvangt van het Rijk vanuit het Gemeentefond. Op dit moment telt de gemeente Woudenberg 5232 huishoudens. Dit komt neer op een jaarlijkse bijdrage van afgerond € 7.300.

Risico:

N.v.t.

Financiële rechtmatigheid:

N.v.t.

Extra toelichting te verwerken in voortgangsrapportage:

N.v.t.

Aanpak/uitvoering

Wanneer u instemt met dit voorstel, zal de raad middels bijgevoegd raadsvoorstel gevraagd worden in te stemmen met het advies aan het CvDM om de zendmachtiging aan Omroep 1 Vallei toe te wijzen. Vervolgens zal vanuit de gemeenten Renswoude, Scherpenzeel en Veenendaal het raadsbesluit middels bijgevoegde brief aan het CvDM worden gestuurd.

Bijlagen

- 1a. Beleidsplan Midland 2022-2026
- 1b. Toelichting PBO Leden Midland
- 2a. Omroep 1 Vallei - Meerjarenbeleidsplan 2022-2026

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

D.C.G. Ruseler
Secretaris

M. Jansen-van Harten
burgemeester